

MEANINGFUL TO BEHOLD: A BRIEF INTRODUCTION TO THE SACRED SITE OF *YANGLESHÖ OR TONGSHONG PHUK*

Khentrul Ngawang Lhundrub Rinpoche with the framed text in Yangdak Chok Cave, April 2025

༡༡། །གནས་མཆོག་ཡང་ལེ་ཤོད་དམ་སྟོང་ཤོད་ཕྱག་གི་ངོ་སྟོང་མདོར་བསྟུས་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་བཞུགས།

སྟིགས་དུས་འགོ་བའི་སྐབས་མགོན། སྐབ་བརྒྱད་བསྟན་པའི་མངའ་བདག། རྫོགས་ཆེན་སྟན་བརྒྱད་གི་མཛོད་འཆང། ཀུན་སྤངས་ནམ་མཁའ་ནལ་འབྱོར།
བྱལ་མཆོག་སངས་རྒྱལ་རྩེ་རྩེ་ཤིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་གནས་སྟོ་ཐོག་མར་བྱེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐུ་ཉིད་ལ་འོད་གསལ་དག་པའི་གཟིགས་སྤང་དང་མ་མཁའ་འགྲོའི་
ལུང་བསྟན་སོགས་ཡོད་དེས་ཀྱང་རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་མཐུན་མོང་སྤང་དོ་དང་བསྟན་ནས་གནས་སྟོ་རྩེ་ལྷར་བྱེ་བའི་ཚལ་སྤང་དུའི་
བག་གིས་ནམ་པར་དབྱེ་བ་ལ། དང་བོར་རྩེ་མ་སྐབ་བ་ཤོད་དུ་བཞུགས་སྐབས་ཕྱོགས་འདི་ལ་བྲག་ཕྱག་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་ཡོད་དམ་ཞེས་ཀུན་ལ་འདྲི་སྟངས་
མཛད་བ་ན། བོན་པོ་བྱ་བྱ་ཐེན་ལས་ཁོང་ཆུང་དུས་མཛོ་མོ་འཆོ་བ་འགོ་དུས་རྒྱ་མཚར་མེ་ཉོག་ཡོད་པའི་བྲག་ཕྱག་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་ཚལ་ཞུས། དེར་བརྟེན་
བོད་ཀྱལ་ལོ་ ༡༩༩༩ གྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཤིང་བྱེ་ལོའི་བོད་ཟླ ༦ ཆེས་༩ ཉིན་ ༥ སྐབས་རྩེ་བྲག་ཕྱག་སངས་རྒྱལ་རྩེ་རྩེ་ཤིན་པོ་ཆེ་སྐུ་འཁོར་བཅས་སྐབ་བ་ཤོད་
ནས་ཡང་དག་མཆོག་གི་ཕྱག་པའི་བར་ཐེབས། བྱེ་ཉིན་ཆེས་བཅུ་ལ་ཡང་དག་མཆོག་གི་ཕྱག་པའི་ཐོག་དུ་དར་ཆེན་བསྟུངས་ཤིང་། ཕྱག་པའི་ནང་རིག་
འཛིན་འདུས་པའི་སྟོན་མཆོག་གི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྟོར། དེ་ཡང་རིག་འཛིན་རྟོག་སྟེན་གྱི་ཡོལ་མོའི་གནས་ཡིག་ཏུ། གནས་གསར་བ་སྟོ་བྱེ་དུས་གྱུ་

[illegible]

གསུམ་གྱིས་བསྐྱོར་བ་ཞིག་གི་མཁུན་རྒྱུ་བའ་བ་ལྟར་སྟེ་བོུ དེར་བདག་གིས་གུས་པ་ཚད་མེད་པ་བྱས་ཏེ་ཕྱག་འཆའ་ཞབས་སྒྲིབ་ལྟར་གྲངས་བསུ རུའི་ཕྱག་བདག་གི་སྒྲིབ་ལྟར་བཞག་ནས་འདི་སྐད་གསུང་ུ ཞེས་བ་སོགས་དང་། རིག་འཛིན་རྒྱུ་གཏེར་མ་ཡོལ་མོ་གངས་ཀྱི་ར་བའི་གནས་ཡིག་ལས་ུ བྱང་རི་རིན་པོ་ཆེ་མཆོད་སྟོང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་ལ་ུ བག་ཕྱག་ཁ་ཤར་སྟོར་བསྟན་པ་གཅིག་ཡོད་ུ དེ་ཙཱ་རྒྱན་དེའི་ཡང་དག་མཆོག་གི་སྐྱབ་གནས་ཡིན་ལོ་ུ དེའི་ཅེ་ནས་བལྟས་པས་ཡང་ལེ་ཤོད་ཀྱི་བྲག་ཕྱག་མཐོང་ུ གནས་དེར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱ་སོར་ལས་ཐར་བར་འབྱུང་རོ་ུ གནས་དེར་བསྐྱོར་བའི་གྲགས་ སྐྱབ་བཅུགས་ན་ུ བདག་དང་ཞལ་མཇལ་ལུང་སྟོན་ུ ཆེ་འདིར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་ལྷུ་ཐོབ་པར་འབྱུང་རོ་ུ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེད་རང་ བྱང་གཏེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ལེ་ཤོད་ཅེས་བྲ་སྟེ། གང་ལགས་ཟེར་ན་གུ་རུ་ཡིད་བཞིན་ལོར་བའི་སྐྱབ་གནས་སྟེང་རྒྱ་ཡང་དག་མཆོག་གི་སྐྱབ་ཕྱག་ཡོད་པ་ དང་། འོག་ཏུ་སྐྱབ་ཕྱག་འདི་ཡོད་པར་བཞེན་པོད་སྐད་རྒྱ་འོག་ལ་ཤོད་ཟེར་བ་དང་དོན་མཆོངས་པས་ན། ཡང་ལེ་ཤོད་ཟེར་གསུངས། བྲག་ཕྱག་རྒྱ་མི་སྟོང་ ཅས་ཤོང་བར་འདུག་པས་སྟོང་ཤོད་ཕྱག་ཅེས་དང་། ཐར་དེར་མི་ཆང་ཁྱི་ཅམ་ཤོང་ས་འདུག་པས་ཁྱི་ཤོང་ཐར་ཟེར་དགོས། གནས་འདིའི་མཆོན་ཐོས་པ་ཅམ་ གྱིས་བསྐལ་བ་མང་པོའི་སྟེག་སྐྱབ་དག །མཇལ་བ་ཅམ་གྱིས་དབྱ་སོར་མེད། འདིའི་ནང་མཆོངས་ལ་བསྟན་ན་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་ཞལ་མཇལ་ཏེ་རྟེས་སུ་བསྐྱང་ བ་དང་ཆེ་འདི་ལ་འཇའ་ལུས་འབྱུང་བ་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱ་འབྲེལ་གཏེར་ཐར་ཡིག་རྒྱ། བལ་ལུལ་ཡང་ལེ་ཤོད་ཀྱི་བྲག་ཕྱག་རྒྱ་ གནས་འཁོར་ལོ་ཅེས་ བརྒྱད་བཟ་ཤིས་གནས་ུ ས་སྐྱོང་འདབ་བརྒྱད་བཟ་ཤིས་གནས་ུ འོགས་བཟ་ཤིས་རྩས་བརྒྱད་བཟ་ཤིས་གནས་ུ རི་རྩོུ་དགུ་བཅེགས་བབ་ཤིས་ གནས་ུ ཤིང་བཇའ་ཆོན་འོད་འབར་འདུག་པ་བཟ་ཤིས་གནས་ུ ཅུ་མེ་རྟོག་སྒྲིང་ཆའ་འདུག་པ་བཟ་ཤིས་གནས་ུ གསོས་བབྱད་ཅི་སྟོན་ནག་འདུག་པ་ བཟ་ཤིས་གནས་ུ མེ་ཡོང་སྐྱབ་པ་བཞིན་རྒྱ་དབྱེབས་མཐོ་བར་འདུག་པ་བཟ་ཤིས་གནས་ུ གསང་སྐགས་ཀྱི་བསྟན་པ་མེ་བཞིན་རྒྱ་འབར་བ་དགོངས་ུ ཞེས་བ་ཐམས་ཅས་འདི་ལ་ཆང་འདུག་ཅེས་རེ་རེ་བཞིན་རོ་སྟོད་གནང་བར་བཅས་སོ།། དགོ་ཞིང་བཟ་ཤིས་པར་གྱུང་ཅིག 2024/09/29

Meaningful to Behold: A Brief Introduction to the Sacred Site of Yangleshö or Tongshong Phuk

The protector and refuge of beings in this degenerate age, master of the practice lineage, holder of the treasury of the whispered lineage of Great Perfection, the renunciate, yogi of the sky, the great Sangye Dorje Rinpoche was the first to recognize this sacred site. He had definitive visions of clear light and prophecies from the mother *ḍākinī*s, but such things are beyond our understanding. Here is therefore a brief explanation of how he opened this sacred site, told in terms of common experience.

First, when the venerable lama was residing in Drubpa Dong, he asked everyone if there was a large cave in this area. The Bonpo Babu Trinley related that when he was young and herding his *dzog*, he had seen a large cave surrounded by yellow roses. Therefore, on the 9th day of the 6th month of the Wood Mouse year, the Tibetan Royal Year 2111, or 1984 CE, Kyabje Chatral Sangye Dorje Rinpoche, followed by his entourage, went from Drubpa Dong to *Yangdak Chok Phuk*, the Most Excellent Cave. The following day, the 10th day, they erected a large flag on top of the Most Excellent Cave, and followed by a great tsok puja (*gaṇacakra*) of the *Gathering of Vidyādhara*s (Rigdzin Düpa) which they performed inside the cave. As the *Guide to the Places of*

Yolmo by Rigdzin Gödem explains: “When opening a new sacred site, perform the practice and the tsok puja of the Guru, make smoke offerings, torma offerings, and entrust the local deities with activities.”

Later that day, Kyabje Chatral Rinpoche walked up the slope to the left side of the Most Excellent Cave, followed by his disciples. A dense fog enfolded the land, but suddenly they saw a clear, round rainbow appear in front of them. Kyabje Rinpoche declared, “It is in this direction.” The fog then gradually cleared and a cliff with many white and bluish rocks stood out distinctly. Kyabje Rinpoche explained, “That rock formation looks like a lion leaping into the sky,” and drew a sketch of it.

The next day, on the 11th, he and his following walked to that place. There was a large bush of golden roses, and besides it were two smaller trees with bright red and white flowers. It was a unique and wonderful sight, unseen anywhere else in this region. Babu Trinley said that he had seen a two-story cave, so this did not seem to be the same cave. However, Kyabje Rinpoche explained that possibly due to an earthquake or other reasons the cave had changed its shape but that the presence of the flowers and the fallen rocks from the collapsed cliff confirmed [his idea]. Offering incense and butter lamps, the master and his disciples chanted many prayers. Kyabje Rinpoche then told the story of the place, saying:

“In Tertön Ratna Lingpa’s *Wish-fulfilling Jewel of Pure Vision*, in the 8th section of the 13th chapter of the Dream Treasury, the following is told: The treasure revealer of the end times, Rinchen Pel Zangpo told [his experience]: In the year of the Bird, the great sons invited me to the region of Penyul Gyama in the north. On the way back, Guru Rinpoche’s representative of

the treasure teachings from the noble place of Palo invited me. At night, in my dream, five women with silk headscarves appeared, offering presents and supplications. They circumambulated the three levels of the

main temple of Samye Monastery without their feet touching the ground, and said to me: “E Ma! Fortunate son of good lineage! In the past, the teacher Tötrenge [Padmasambhava] tamed beings in Tibet. Now he resides in Ngayab, and today he is coming to Yangleshö in Nepal, with an entourage of a hundred thousand dākinīs. He will show the path of maturation and liberation to thirteen thousand fortunate ones. If you are a fortunate child, then go! We are his messengers. If you want to meet the lama, go now! Whatever you wish will be instantaneously accomplished.” Then they rose up into the sky. I directed my undivided attention toward Guru Rinpoche and instantly flew up into the sky, finding myself immediately in the borderlands of Nepal, in a valley facing northeast. Around me was dense forest. I was in the center of a place that had the shape of an open lotus, beautified with groves of sandalwood trees, flowers, and medicinal plants. Underneath a large white rock there was a cave with its opening facing slightly southwest. In front of it, three water springs were flowing, and to the east of them stood a stupa made of clay bricks with many doors. In the center of the large meadow in front, Guru Rinpoche sat on top of a thousand-petaled lotus and a three-tiered crystal throne, in the appearance of an eight-year old paṇḍita, crowned with a lotus hat and dressed in a red robe with golden designs. He held a vajra and bell in his hands, his face was white with a rosy glow. From the hair coil between his eye brows, light radiated filling the universe. At his head, dakinis adorned with the six types of ornaments offered threefold venerations. Then, an entourage of thirteen thousand fortunate disciples arrived, descending like birds, in one movement, in front of him. I offered boundless offerings and prostrated, placing the Guru’s feet onto my head. The Guru then placed his hands on my head and spoke to me.”

And in the treasure text *Guide to the Snowy Land of Yolmo*, Rigdzin Gödem writes: “On the slope of the northern mountains resembling a precious stupa, there is a cave facing southeast. That is the *Most Excellent* (*Yangdak Chok*) meditation place of me, the [Guru from] Oddiyana. Looking down from its peak, you can see the cave of *Yangleshö*. Those who go there will be liberated from the lower realms. If you make the meditation on Padma[sambhava] your heart practice while in that place, you will meet me face-to-face and receive prophecies. In this life, you will attain the supreme siddhi of Mahāmudrā.”

We, the followers of the northern treasure tradition, call it *Yangleshö*. Since above is *Yangdak Chok ki Phuk*, the “most excellent meditation cave,” Guru Rinpoche’s meditation place which is like a wish-fulfilling jewel; and below is *this* meditation cave – “shö” in the Tibetan language is a synonym for “below” – therefore, it is called *Yangleshö*, meaning “below the most excellent.” And since the cave can hold about a thousand people, it is called *Tongshong Phuk*, the “cave that holds a thousand.” Since the plain can hold about ten thousand people, it is called *Trishong Tang*, the “plain that holds ten thousand.” Just hearing the name of this place purifies the sins of many kalpas. Just seeing it frees from the lower realms. It is said that if you stay in retreat here, you will meet Guru Rinpoche face-to-face. He will take you under his care, and you will achieve the rainbow body in this life.

The *Chronicle of Oaths of Gods and Demons* says the following: “The cave of *Yangleshö* in Nepal is an auspicious place – auspicious is the eight-spoked wheel. Auspicious is the ground of an eight-petaled lotus. Auspicious are the sides adorned with the eight auspicious symbols. It is a place with a nine-layered vajra mountain. Auspicious are the trees ablaze with rainbow light. Auspicious is the garden blooming with medicinal herbs and flowers. Auspicious is the nutritious elixir of black medicine. Auspicious is its tall shape, like a mirror for meditation practice. Its purpose is for the teachings of the secret mantra to blaze like fire!” With these words, each and all features of the place have been introduced.

May there be virtue and good fortune!